

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

18.07.2023 № 70/68-р/к

Справа № 5/02-9-23

м.Київ

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОДОЛІЙ-БС» (надалі - ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС») протягом 2020 – березня 2023 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (надалі - Послуга) в межах території селища міського типу Ямпіль Шосткинського району Сумської області, на якій розташовані системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користування ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС», із часткою 100 відсотків, оскільки на цьому ринку не мало жодного конкурента.

Згідно з Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (із змінами), строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.

Разом з тим, ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» при наданні послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання/централізованого водовідведення обмежує строк їх дії одним роком.

Такі дії ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» можуть призвести до ущемлення інтересів замовників таких Послуг. Адже споживачі, які з певних причин не зможуть здійснити будівництво і приєднання об'єктів протягом одного року, будуть змушені повторно звертатися за отриманням нових технічних умов. Враховуючи, що технічні умови платні, то це призведе до додаткових грошових витрат замовників таких Послуг.

За результатами розгляду справи № 5/02-9-23 такі дії ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, в межах території селища міського типу Ямпіль Шосткинського району Сумської області, на

якій розташовані системи, що перебувають у власності та/або користуванні ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС», що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку (пункт 2 статті 50, частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» накладено штраф у розмірі 34 000,00 (тридцять чотири тисячі) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення), розглянувши матеріали справи № 5/02-9-23 про порушення ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання відділу досліджень і розслідувань в Сумській області від 06.07.2023 №70-03/200-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 05.01.2023 № 70/9-рп/к розпочато розгляд справи № 5/02-9-23 (надалі - Справа) у зв'язку з наявністю в діях ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОДОЛІЙ-БС» ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (2) Листом від 06.01.2023 № 70-02/С-50 ТОВАРИСТВУ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОДОЛІЙ-БС» надіслано копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 05.01.2023 № 70/9-рп/к.
- (3) Листом від 06.07.2023 № 70-02/С-2140 ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» надіслано копію подання з попередніми висновками у справі №5/02-9-23.

2. Відповідач

- (4) Відповідно до витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (надалі – ЄДР) від 05.07.2023 за кодом 221504385636 ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОДОЛІЙ-БС» (надалі – ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС», Товариство, Відповідач) зареєстроване (*інформація з обмеженим доступом*), ідентифікаційний код юридичної особи – (*інформація з обмеженим доступом*). Місцезнаходження ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС»: (*інформація з обмеженим доступом*).
- (5) Відповідно до статуту ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС», затвердженого в новій редакції зборами засновників 02.01.2019 (Протокол №38), Товариство є юридичною особою з дня його державної реєстрації, має цивільну правоздатність та дієздатність, може від свого імені виступати в суді, господарському суді та третейському суді, набувати майнових та особистих прав, нести обов'язки. Товариство є суб'єктом господарювання відповідно до діючого законодавства України.
- (6) Згідно з даними ЄДР Відповідач здійснює такі види діяльності за КВЕД-2010:
 - (*інформація з обмеженим доступом*) (основний),
 Інші види діяльності:
 - (*інформація з обмеженим доступом*);

- (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом);
 - (інформація з обмеженим доступом).
- (7) Таким чином у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» є суб'єктом господарювання.
- (8) ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» має ліцензію на провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення серії АГ за № 578043, видану Сумською обласною державною адміністрацією 28.03.2014, яка згідно з пунктом 6 статті 21 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII є безстроковою.
- (9) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (10) Згідно з статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (11) Отже, ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» у розумінні статті 1 Закону України «Про природні монополії» є суб'єктом природних монополій.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (12) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 №49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі - Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (13) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1 Суб'єкт господарювання

- (14) Об'єктом аналізу є ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» - суб'єкт господарювання, який надає послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (15) Об'єктами аналізу є послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначитися монополне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначитися монополне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (16) Відповідно до пункту 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначитися монополне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (17) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (18) Відповідно до статті 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» підприємства питного водопостачання та централізованого водовідведення мають право видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення.
- (19) Правила користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстровані у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства розвитку громад та територій від 19.04.2021 № 97) (надалі – Правила № 190).
- (20) Відповідно до пункту 2 розділу 1 Правил № 190 вони є обов'язковими для всіх споживачів, які отримують послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, та суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, і з якими суб'єктом господарювання укладено договір на отримання послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, замовників послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.
- (21) Пунктом 1 розділу III Правил № 190 визначено, що приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється відповідно до технічних умов, виданих виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, та розробленого і затвердженого в установленому порядку проекту на приєднання.
- (22) Відповідно до пункту 4 розділу I Правил № 190 технічні умови на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення - комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, реконструкції та заходів для забезпечення гідравлічних параметрів стабільної роботи

систем централізованого питного водопостачання (з урахуванням забезпечення потреб пожежогасіння) та/або централізованого водовідведення.

- (23) Пункт 7 розділу III Правил № 190 передбачає, що собівартість послуг з видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення визначається на підставі обґрунтованих трудовитрат, вартості одного людино-дня, виходячи із складності об'єкта підключення та категорії споживача.
- (24) Таким чином, Послуги є платними.
- (25) Отже, Послуги є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС».

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (26) Споживачами Послуг є фізичні та юридичні особи, які мають намір приєднати свої об'єкти будівництва до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і фактичні споживачі послуг централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, які планують збільшення ліміту водоспоживання/водовідведення.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (27) Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (28) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей характеристик, якісних показників, тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах;
 - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (29) При проведенні дослідження враховано, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (30) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.
- (31) Послуги не мають товарів-замінників, оскільки саме без технічних умов неможливо здійснити приєднання об'єктів водоспоживання до діючих систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

- (32) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є Послуги, які не мають товарів-замінників.

3.4. Визначення географічних меж ринку

- (33) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи, є неможливим або недоцільним.
- (34) Згідно з інформацією, наданою ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» листом від 21.02.2022 № 29 (вх. № 70-01/1040 від 20.06.2022) та листом від 28.03.2023 № 6 (вх. № 70-01/866 від 04.04.2023) останнє протягом 2020 - березня 2023 року надавало послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на території селища міського типу Ямпіль Шосткинського району Сумської області.
- (35) Отже, територіальними (географічними) межами ринку Послуг є територія селища міського типу Ямпіль Шосткинського району Сумської області, на якій розташовані системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користуванні ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС».

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єкта господарювання на ринку - часові межі ринку

- (36) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (37) За інформацією, отриманою Відділенням, структура ринку Послуг за період протягом 2020 - березня 2023 року не змінювалася.
- (38) Отже, часовими межами ринку Послуг визначено період 2020 - березень 2023 року.

3.6. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (39) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (40) Ринок Послуг характеризується наявністю технічних і адміністративних бар'єрів з огляду на наступне.
- (41) Частиною другою статті 7 Закону України «Про природні монополії» визначено, що в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (42) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про природні монополії» суб'єкти природних монополій зобов'язані, зокрема забезпечувати надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва у порядку та строки, встановлені законодавством
- (43) ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» є суб'єктом природної монополії на ринку централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. При цьому, саме на суб'єктів

природних монополій покладено обов'язок щодо видачі технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва.

- (44) Окрім цього, основними бар'єрами вступу на ринок Послуг є обмеження, пов'язані з необхідністю мати в наявності технічні засоби, включаючи системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, споруди, устаткування (пристрої), для централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що пов'язані єдиним технологічним процесом.

3.7. Загальні висновки щодо монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (45) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:

а) на цьому ринку у нього не має жодного конкурента;

б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

- (46) Відділенням у визначених територіальних та часових межах ринку Послуг не встановлено інших суб'єктів господарювання, які б надавали такі Послуги.

- (47) Таким чином, ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» протягом 2020 – березня 2023 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території селища міського типу Ямпіль Шосткинського району Сумської області, на якій розташовані системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користування ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС», із часткою 100 відсотків, оскільки на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Обставини Справи

- (48) Відповідно до пункту 3 розділу III Правил № 190 для одержання технічних умов споживач подає виконавцю послуги з централізованого водопостачання/ централізованого водовідведення такі документи:

- заяву;
- опитувальний лист;
- ситуаційний план з визначенням місця розташування земельної ділянки на відповідній території - в масштабі 1 : 500 із зазначенням підземних інженерних комунікацій (при необхідності);
- копії документів, які підтверджують право власності або користування земельною ділянкою;
- вкопійовання з містобудівної документації зі схемою прив'язки до систем водопостачання та водовідведення, яка пропонується;
- копію дозволу на спеціальне водокористування та копію спеціального дозволу на користування надрами (у разі наявності обов'язку щодо їх отримання);

- розрахунок витрат водоспоживання і водовідведення об'єкта згідно з діючими нормами, завіреним підписами керівника проектної організації та замовника;
 - у разі наміру замовника приєднатися до водопровідної мережі або мережі водовідведення, яка не належить виконавцю послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, додатково надається погодження (згода) власника цих мереж.
- (49) Додатком 2 до Правил № 190 затверджено форму технічних умов на приєднання до систем централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення. Зазначеною формою передбачено, що технічні умови складаються з таких розділів:
- основні відомості, в яких відображається інформація про замовника;
 - умови водопостачання, в яких зазначено потребу у воді, нормативні вимоги, місце приєднання тощо;
 - умови водовідведення, в яких відображаються санітарно-технічні показники стічних вод, нормативні вимоги, місце приєднання, особливі умови.
- (50) Отже, у разі звернення споживача до виконавця послуг з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення з приводу видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання/централізованого водовідведення, йому видається документ - технічні умови.
- (51) У пункті 6 розділу III Правил №190 вказано, що за наявності технічної можливості для приєднання об'єкта споживача до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, виконавець послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення видає технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.
- (52) Згідно з пунктом 8 розділу III Правил № 190 строк дії технічних умов складає три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання.
- (53) Збільшення ліміту водоспоживання/водовідведення потребує від споживача послуг централізованого водопостачання/централізованого водовідведення розробки нових технічних умов.
- (54) Слід зазначити, що додатком 1 до Правил № 190, у редакції, яка діяла до 13.07.2021, було затверджено форму технічних умов на приєднання до централізованих систем водопостачання та водовідведення, де було зазначено, що технічні умови є чинними до завершення будівництва об'єкта (частина сьома статті 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»).
- (55) Таким чином, строк дії технічних умов на приєднання, виданих до 13.07.2021, становив «до завершення будівництва об'єкта», а строк дії технічних умов, виданих після 13.07.2021, має становити три роки з дня їх надання у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення.
- (56) ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» листом від 21.02.2022 № 29 (вх. №70-01/1040 від 20.06.2022) надало Відділенню *Планові калькуляції собівартості надання послуг на видачу технічних умов на підключення до водопровідної мережі приватних будинків населення та Планові калькуляції собівартості надання послуг на видачу технічних умов на підключення до каналізаційної мережі приватних будинків населення*, згідно з якими вартість видачі обох технічних умов з 01.02.2021 складає 677,80 грн. Крім того,

вибірково надано 20 копій технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання, а саме:

- Технічні умови від 27.07.2020, видані абоненту – Особа_1;
- Технічні умови від 27.07.2020, видані абоненту - Особа_2;
- Технічні умови від 27.07.2020, видані абоненту - Особа_3;
- Технічні умови від 27.07.2020, видані абоненту - Особа_4;
- Технічні умови від 09.07.2020, видані абоненту - Особа_5;
- Технічні умови від 08.07.2020, видані абоненту – Особа_6;
- Технічні умови від 09.06.2020, видані абоненту – Особа_7;
- Технічні умови від 21.05.2020, видані абоненту – Особа_8;
- Технічні умови від 30.04.2020, видані абоненту – Особа_9;
- Технічні умови від 06.05.2020, видані абоненту – Особа_10;
- Технічні умови від 10.09.2021, видані абоненту – Особа_11;
- Технічні умови від 18.06.2021, видані абоненту – Особа_12;
- Технічні умови від 27.05.2021, видані абоненту – Особа_13;
- Технічні умови від 18.05.2021, видані абоненту – Особа_14;
- Технічні умови від 18.05.2021, видані абоненту – Особа_15;
- Технічні умови від 17.05.2021, видані абоненту – Особа_16;
- Технічні умови від 11.05.2021, видані абоненту – Особа_17;
- Технічні умови від 23.04.2021, видані абоненту – Особа_18;
- Технічні умови від 01.04.2021, видані абоненту – Особа_19;
- Технічні умови від 01.02.2021, видані абоненту – Особа_20.

- (57) Згідно з листом від 21.02.2022 № 29 (вх. № 70-01/1040 від 20.06.2022) ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» було видано протягом 2020-2021 років 74 технічні умови на приєднання до систем централізованого водопостачання на суму 42634,6 грн.
- (58) Аналізом наданих ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» копій технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання Відділенням встановлено, що строк їх дії становить один рік з дня видання.
- (59) Згідно з інформацією, наданою ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» листом від 28.03.2023 № 6 (вх. № 70-01/866 від 04.04.2023), технічні умови на приєднання до систем централізованого водопостачання протягом 2022 року та січня-лютого 2023 року не видавалися у зв'язку з відсутністю звернень.
- (60) ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» в листі від 28.03.2023 № 6 (вх. № 70-01/866 від 04.04.2023) зазначило наступне:

«Технічні умови на приєднання об'єктів до водопровідної (каналізаційної) мережі, хоч і мають відмітку щодо строку їх дії 1 рік, однак, цей напис є помилковим і фактично до уваги ТОВ «Водолій-БС» та заявником не приймався й не застосовувався. Замовники-споживачі, які отримали технічні умови на приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання не були обмежені ТОВ «Водолій-БС» строком в 1 рік на приєднання. Всі вони виконали технічні умови без обмеження строком 1 рік, а ТОВ «Водолій-БС» перевіривши технічну сторону виконання, приєднав об'єкти до систем централізованого водопостачання та уклав відповідні договори...»

Вимога Антимонопольного комітету України щодо неправомірно зазначеного в технічних умовах на приєднання до систем централізованого водопостачання строку їх дії 1 рік врахована, виправлена та не буде допущена у подальшій роботі підприємства. Керівництвом ТОВ «Водолій-БС» посилено контроль щодо недопущення в майбутньому помилкових написів в технічних умовах та щодо їх відповідності чинному законодавству України, про що генеральним директором ТОВ «Водолій БС»

видано наказ по підприємству №1 від 23.03.2023 року. Копія наказу додається до даного пояснення – Додаток №1».

- (61) В пункті 3 наказу генерального директора ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» від 23.03.2023 № 1 «Про проведення роботи з роз'яснення працівникам ТОВ «Водолій-БС» дотримання у роботі Правил користування системами централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України» (надалі Наказ - № 1) зазначено: «Не допускати у подальшій роботі порушень порядку видачі технічних умов на приєднання до системи централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення та зазначати строк їх дії – три роки з дня надання технічних умов у разі неприєднання об'єкта до систем централізованого питного водопостачання та/або централізованого водовідведення, що встановлено розділом III Правил та Додатком 2 в редакції наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 р. № 190 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 19.04.2021 № 97)» (мовою оригіналу).
- (62) Разом з тим, у Відділення відсутня інформація та/або документи, які б підтверджували, що строк дії технічних умов, виданих після 23.03.2023 відповідає визначеним чинним законодавством вимогам.

4.2. Ущемлення інтересів споживачів

- (63) Частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що зловживанням монополієм (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополієне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (64) Дії ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС», які полягають у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого водопостачання строку дії на один рік, можуть призвести до ущемлення інтересів замовників таких Послуг. Адже, споживачі, які з певних причин не зможуть здійснити будівництво і приєднання об'єктів протягом одного року, будуть змушені повторно звертатися до Товариства за отриманням нових технічних умов. Враховуючи, що технічні умови платні, то це призведе до додаткових грошових витрат замовників таких Послуг.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умови існування конкуренції на ринку

- (65) Дії ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС», які полягають у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого водопостачання строку дії на один рік, були б неможливими за умов існування конкуренції на ринку Послуг, адже в такому випадку споживачі Послуг могли б вибирати між кількома виконавцями Послуг, а не погоджуватись на умови ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС».

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монополієм (домінуючим) становищем

- (66) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополієне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (67) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (68) Дії ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС», яке протягом 2020 - березня 2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку Послуг, в межах території селище міського типу Ямпіль, на якій розташовані системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що перебувають у власності та/або користуванні ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС», які полягають у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого водопостачання строку їх дії на один рік, кваліфікується, як зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (69) Рекомендованим відправленням за номером 0303515860447 Відділенням листом від 06.07.2023 № 70-02/С-2140 на адресу ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» надіслано копію подання з попередніми висновками у справі № 5/02-9-23.
- (70) На офіційному вебсайті АТ «УКРПОШТА» за посиланням <https://track.ukrposhta.ua> в мережі Інтернет зафіксовано інформацію, що станом на 17.07.2023 поштове відправлення не вручене.
- (71) 13.07.2023 на офіційному вебсайті Антимонопольного комітету України за посиланням <https://eastmtv.amcu.gov.ua> розміщено інформацію про попередні висновки у справі №5/02-9-23 та повідомлено про дату та час засідання адміністративної колегії Відділення з питання розгляду справи.
- (72) На подання з попередніми висновками ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» не надало своїх заперечень та міркувань.

6. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення

- (73) Таким чином, доказами, зібраними у справі № 5/02-9-23, доводиться те, що ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС», займаючи протягом 2020 - березня 2023 років монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, в межах території селища міського типу Ямпіль Шосткинського району Сумської області, на якій розташовані системи, що перебувають у власності та/або користуванні, своїми діями, які полягають у обмеженні строку дії в один рік технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання/централізованого водовідведення вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Визначення розміру штрафу

- (74) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону накладається штраф у розмірі десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (75) Згідно з формою № 2-м «Звіт про фінансові результати» фінансової звітності малого підприємства, наданою ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС» листом від 28.03.2023 № 6 (вх. № 70-01/866 від 04.04.2023), дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2022 рік складає 2 958, 8 тисяч (два мільйони дев'ятсот п'ятдесят вісім тисяч вісімсот) гривень.

Ураховуючи викладене, керуючись статтею 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОДОЛІЙ-БС» (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за підсумками діяльності протягом 2020 - березня 2023 років займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення в межах території селища міського типу Ямпіль Шосткинського району Сумської області, на якій розташовані системи, що перебувають у власності та/або користуванні ТОВ «ВОДОЛІЙ-БС», із часткою 100 відсотків.

2. Визнати дії ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОДОЛІЙ-БС» (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)), які полягають у встановленні в технічних умовах на приєднання до систем централізованого водопостачання строку їх дії на один рік, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, в частині видачі технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОДОЛІЙ-БС» (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) штраф у розмірі 34 000,00 (тридцять чотири тисячі) гривень.

4. Зобов'язати ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВОДОЛІЙ-БС» (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, про що у двохмісячний строк з дня отримання рішення повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України з наданням копій підтверджуючих документів.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачено у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Згідно з частиною восьмою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржено до господарського суду.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК